

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๖/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๐/๒๕๖๑

วันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขคำที่ อ.๘๑๒/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๐๓/๒๕๖๑ ของศาลแขวงดอนเมือง โดยองค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงดอนเมืองในคดีดังกล่าว ได้พิเคราะห์พยานหลักฐานและมีความเห็นไว้ส่วนหนึ่งในคำพิพากษาว่า “ประกอบกับจำเลยที่ ๑ ไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ คงมีเพียงสิทธิในฐานะประชาชน ซึ่งในข้อนี้แม้จำเลยที่ ๑ จะนำสืบอ้างว่า ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๒ ก็ตาม แต่การใช้สิทธิของจำเลยที่ ๑ ต้องไม่เกินเลยไปจากขอบเขตที่กฎหมายให้ไว้ และไม่เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิถึงขนาดเป็นการก้าวล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่นอันมีอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการให้การของจำเลยที่ ๑ ต่อพนักงานสอบสวนที่จำเลยที่ ๑ และโจทก์นำสืบนั้น ล้วนแต่เป็นการให้การเกินเลยไปกว่าพยานหลักฐานหรือเกินกว่าการรู้ของจำเลยที่ ๑ อันมีลักษณะต่อแสดงเจตนาไม่สุจริตของจำเลยที่ ๑ การกระทำของจำเลยที่ ๑ เช่นนี้ย่อมไม่ได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” ผู้ร้องไม่อาจ

- ๒ -

เห็นพ้องด้วยกับความเห็นขององค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงคอนเมืองดังกล่าว โดยเฉพาะการตีความ
ในลักษณะไม่รับรองสิทธิของผู้ร้องที่มีอยู่โดยชัดแจ้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๕๐ มาตรา ๖๒ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ ขอให้
พิจารณายื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การปฏิบัติหน้าที่ขององค์คณะ
ผู้พิพากษาศาลแขวงคอนเมืองไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมและมีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ
ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาแล้ว มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ แจ้งผลว่า
ผู้ร้องเป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขดำที่ อ.๘๑๒/๒๕๕๘ ต่อมาศาลแขวงคอนเมืองพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑
มีความผิดลงโทษจำคุก ๘ เดือน เป็นคดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๐๓/๒๕๖๑ ซึ่งขณะนั้นคืออยู่ระหว่างการ
พิจารณาของศาลอุทธรณ์ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงไม่อาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา
วินิจฉัยได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงคอนเมืองเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ
ของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๒ และการกระทำ
ขององค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงคอนเมืองต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐ มาตรา ๕ มีผลให้การพิจารณาวินิจฉัยคดีและพิพากษาลงโทษผู้ร้อง เป็นอันใช้บังคับมิได้

(๒) มีคำสั่งให้องค์คณะผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ รอการพิพากษาคดีไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่า
จะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่ง
ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่า

- ๓ -

การกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

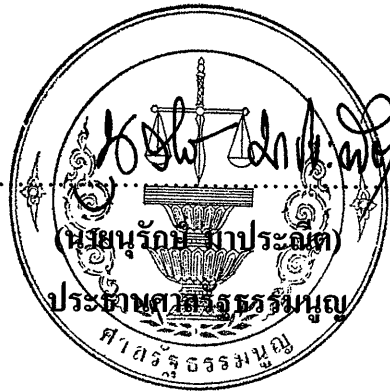
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ เนื่องจากการกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงดอนเมือง ไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมและมีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้ร้องนั้น ซึ่งถึงแม้ผู้ร้องจะได้ยื่นคำร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงดอนเมืองที่มีคำพิพากษาแล้วในคดีหมายเลขคำที่ อ.๘๑๒/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๕๐๓/๒๕๖๑ และขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นกรณีต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

- ๔ -

ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับ คำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

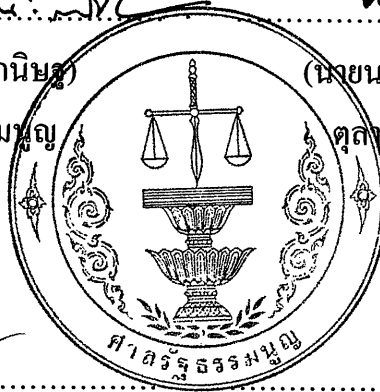
(คำสั่งที่ ๕๖/๒๕๖๑)

(นายจรัญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ